

ชื่อยาทั่วไป	Morphine
ชื่อการค้า / ผู้ผลิต	
รูปแบบ / ความแรง	Morphine Inj: 10mg/ml, 1 ml / GPO
กลุ่มยา	Narcotics and Opiates
Pregnancy Category	C/D
ข้อบ่งใช้ที่ได้รับการรับรองจาก สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา	-บรรเทาอาการปวดระดับกลางถึงรุนแรง อาการปวดรุนแรงจากกล้ามเนื้อหัวใจ ตาย -ใช้ก่อนผ่าตัดเพื่อลดขนาดยาสลบ ควบคุมอาการหลังผ่าตัด บรรเทาความวิตกกังวล ลดอาการเหนื่อยเนื่องจาก acute left ventricular failure และ pulmonary edema -ใช้เป็นยาสลบเพื่อผ่าตัด open – heart
เภสัชวิทยา	ออกฤทธิ์ระงับปวดที่ opioid receptors ในระบบประสาทส่วนกลางและเนื้อเยื่ออื่นๆ เมื่อ opioid receptors ถูกกระตุ้นจะมีผลยับยั้งการหลั่ง excitatory neurotransmitter จาก presynaptic นอกจากนี้ยังกีดการตอบสนองของเซลล์ประสาทที่ postsynaptic ทำให้ความเจ็บปวดถูกระงับทั้งที่สมองและไขสันหลัง
เภสัชจลนศาสตร์	-
ข้อควรระวัง / ข้อห้ามใช้	-กรณีจำเป็น ต้องให้ยาทางหลอดเลือดดำ ไขสันหลัง หรือเยื่อหุ้มสมอง และไขสันหลังชั้นนอก ควรมีการเตรียมยาแก้พิษของมอร์ฟีน ได้แก่ Naloxone ไว้ทุกครั้ง -ห้ามใช้ยาเมื่อมีการตกตะกอนเกิดขึ้น หรือมีสีเหลืองเข้มขึ้น
อาการไม่พึงประสงค์จากการใช้ยา	-กดการหายใจ -ท้องผูก -ความดันโลหิตต่ำ -หัวใจเต้นช้าลง -กล้ามเนื้อกระตุก , ชัก โดยเฉพาะใน -ผู้ป่วยที่ได้รับ pethidine ซึ่งปัจจัยเสี่ยงคือ ขนาดยา > 600 mg/24 ชั่วโมง, ได้ยาคิดต่อกัน > 2 วัน , มีภาวะไตบกพร่อง (ระวังในผู้สูงอายุ) -ยาแก้พิษ (Antidote) คือ Naloxone (Narcan) ในขนาด 0.4-2 mg slow IV ทุก 2 นาที ขนาดรวมใน 10 นาทีไม่ควรเกิน 10 มิลลิกรัม
ค่าใช้จ่ายด้านยา	6.5 บาท/Ampule
สิ่งที่ต้องติดตามเมื่อมีการใช้ยาและแจ้งให้แพทย์ทราบหากพบว่า	• Respiratory rate (RR) < 15 ครั้ง/นาที • Blood Pressure (BP) < 90/60 mmHg • Heart rate (HR) < 60 ครั้ง/นาที • Level of consciousness (sedation score)

	• ปริมาณปัสสาวะ โดยถ้าน้อยกว่าวันละ 600 ml อาจเกิดการสะสมยาได้
ข้อควรปฏิบัติ	1.การรับคำสั่งยาควรรับในหน่วย mg , mcg หลีกเลี่ยงการรับคำสั่งเป็นปริมาตร (ml) 2.การบริหารยาแบบ IV push กรณี morphine , pethidine ต้องนำไปเจือจางก่อน และฉีดช้า ๆ ใช้เวลาอย่างน้อย 4-5 นาที ส่วน fentanyl สามารถให้ได้โดยไม่ต้องเจือจางแต่ต้องฉีดช้าๆ เช่นกัน 3.หลีกเลี่ยงการใช้ยา Pethidine สำหรับผู้ป่วยไตบกพร่องหรือสูงอายุ หากจำเป็นต้องใช้ ควรกำหนด duration และขนาดยาสูงสุดคือ “ไม่ควรใช้ยาดต่อกันเกิน 48 ชั่วโมง” “ไม่ควรใช้ขนาดยาเกิน 600 mg ภายใน 24 hr”